

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm I. Statuimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

TITVLVS X.

DE SVPPLENDÀ NEGLIGEN- TIA PRÆLATORVM.

VM de Prælatiſ Eccleſiaſticis, eorũque poteſtate & officio agendum ſit, hoc tit. reſoluitur, ſi in aliquo caſu Prælatuſ officium ſuum præſtare intermittat, quiſ talem negligentiam ſeu defectum ſupplere debeat, vt eccleſiæ, quàm fieri poteſt, maturè prouifum ſit.

CAPITVLVM I.

Statuimus.

PARAPHRASIS.

Alexander III. ſcribens ad Ordinem Ciſtertienſium, ait: Si Epiſcopuſ tertio cum humilitate, ac deuotione requiſituſ, ipſorum Abbateſ benedicere renuat, quòd ipſi nihilominuſ & Monachos ſuos benedicere, & alia quæ ad officium ſuum ſpectant, exercere poſſint, interim dum Epiſcopuſ, depoſitâ duritiâ ſua, benedictionem petitam conferat.

SVMMARIVM.

1. Si Dioceſanus debitè requiſituſ benedicere nolit Ciſtertienſem Abbatem (vel alium quemcunq; benedici ab Epiſcopo ſolituſ) poteſt nihilominuſ iſ benedicere ſuos Monachos & ſuum officium exercere.
2. Benedictioniſ Abbatiſ canonicè electi & confirmati effectuſ eſt, vt per eam accipiat poteſtatem Ordiniſ, vti Epiſcopuſ per Conſecrationem.
3. Sunt tamen magna discrimina inter conſecrationem Epiſcopi, & benedictionem Abbatiſ, aliteriſue Prælati; qua hic enarrantur.
4. Benedictio Abbatiſ fieri poteſt non ſolum Dominico, ſed quolibet feſto die, imò ſine graui delicto etiã die non feſto.
5. Iterari ea non debet, ſi Abbas vel Abbatiffa ad aliam Prælaturam transferatur.
6. Actuſ Ordiniſ Epiſcopaliſ latiori modo proprij ſimplicibuſ ſacerdotibuſ in dignitate conſtitutiſ à Sede Apoſtolica committi ſolent per priuilegium.
7. Acquiri autem per ſolam conſuetudinem, qua conſtante, & immemorabili fama priuilegiy Apoſtolici ſubnexa non ſit, non poteſt i. vt ſacerdoteſ non Epiſcopi Ordiniſ, etiam minoreſ tantum conferant.
8. Neq; vt y eaſ benedictioneſ ſeu conſecrationeſ, qua cum ſacra Chriſmatica vntione per aguntur, exercere poſſint, aut reconciliare altaria & virgineſ conſecrare.
9. Poſſunt tamen Sacerdoteſ non Epiſcopi in dignitate conſtituti, aut Prælaturam habenteſ benedictioneſ paramentorum & probabiliter etiam corporalium per immemorabilem conſuetudinem cum bona fide præſcribere.
10. Quin Prælati omneſ, qui Pontificalia exercent, per diuturnam & approbatam conſuetudinem corporalia benedicunt; Prælati autem mendicantium ex Apoſtolicis priuilegiis corporalia & alia paramenta, in quibuſ vntio Chriſmatica non intercedit, & quidem non tantum pro ſua eccleſia, ſed etiam aliunde ipſiſ allata.
11. Officia recenſentur, qua Prælatuſ poſt benedictionem exercere poteſt, vel etiam ante, ſi Epiſcopuſ ter requiſituſ eam conferre nolit.
12. Benedictio populi publica non ſolemnit à ſoluſ Sacerdotibuſ fieri poteſt; ſolemnit Epiſcoporum propria eſt, & Abbatiſ, ac ſi

- ac similibus Prælatis non omnibus, sed quibusdam speciali privilegio concessa.
13. In sine officij Prælatis, saltem ijs, qui benedicti solent, aut episcopalia insignia gerunt, concessum est Professos & Novitios suos solemniter benedicere: presente tamen Episcopo nec sacerdote, nec Abbas debet benedicere, nisi ipso licentiam dante.
14. Hodierno iure Trident. Abbates ac Prælari Regulares, si sacerdotes sint, & benedicti, vel à Sede Apostolica privilegiati, ut possint Pontificalia exercere, perinde ac si benedicti sint, possunt regularibus subditis suis (non alijs) primam tonsuram & quatuor Ordines Minores conferre.
15. Abbates exempti proprium districtum habentes, in quo quasi Episcopalem iurisdictionem exercent in subditos seu seculares, non prohibentur ijs conferre Ordines Minores.
16. Potestas Ordines Minores conferendi restringenda videtur ad Prælatos habentes ius mitræ & baculi.
17. Abbas benedictus & Pontificalia exercens, potest saltem cum Episcopi consensu, tonsuram & Minores Ordines conferre alijs personis tum Regularibus tum secularibus, ita tamen, ut non sufficiat consensus generalis, sed necessaria sit licentia pro ordinationibus singulorum.
18. Si Prælato Regulari & successoribus eius ante annos v. g. centum concessum sit privilegium consecrandi vasa sacra cum unctioe Chrismatæ, & præcedentes Prælati eo vti non sint, potest eorum Prælatus modernus qui ius habet mitræ & baculi, neque ei constat de revocatione eius privilegij.

Pro intellectu huius c. adverte, quod tempore Alexandri III. Ordo Cisterciensium non habuerit tanta exemptionis privilegia, quanta postea à Sede Apostolica accepit, & nunc obtinet, ut eius Ordinis Abbates exempti ab Episcopis, eorum be-

nedictionem requirere non debeant, sed à sui Ordinis Abbatibus benedici possint, vel sine benedictione Pontificalia exercere possint. Qua de re Rodr. tom. 2. regul. qq. q. 26. a. 3.

QVÆRITVR primò: Vtrum hæc Alexandri responsio solum referenda sit ad Abbates Ordinis Cisterciensis, an verò generalis esse debeat, ut locum etiam habeat in aliorum Ordinum Abbatibus, qui ab Episcopis benedicti solent, quod ijs recusantibus, nihilominus officium suum exercere queant? Respondent DD. communiter cum Gl. cum contingat, 11. §. Abbati, de ætate & qualitat. Esse generale rescriptum: quia Pontifex in suo responso non significat, se speciale privilegium Cisterciensibus conferre: sed spectata tum rei æquitate, tum necessitate, ne officium Abbatis diu intermitteretur, generale ius statuisse, argum. c. nihil 44. de elect.

QVÆRITVR secundò: Si Episcopus rationabilem causam prætendat, cur Abbati benedictionem conferre nolit, utrum nihilominus officium exercere possit. Responsio est negatiua, cum Innoc. hic & Ioann. Andr. in 6. Nam in hoc Alexandri responso supponitur, Episcopum ex duritia & mentis quadam obstinacia benedictionem denegare: quando ter humiliter admonitus eam dare renuit: Contumax autem non censetur, qui causam rationabilem habet, cur non obtemperet, argum. l. contumacia, 53. ff. de re iud. Porro, ut contumacia seu obstinacia in non parendo appareat, ordinariè requiritur in dicitio trina, quamvis vna etiam pro trina interdum sufficere possit, cit. l. contumacia. Qua simili ratione arbitratur Antonius hic, si Episcopus nulla probabili ratione allata, statim in prima postulatione obstinatum se ostendat in benedictione deneganda, non opus fore repetita petitione, sed sufficere eam unicam. Simili ratione dicitur in c. Venerabilibus, 7. §. Porro, ver. Secus de sent. excomm. Si reus in iudicio apertè dixit se non pariturum, iterum citandum non esse, cum eius contumacia manifesta sit. Qua de re Abb. in c. vlt. n. 8. de dolo & contum.

QVÆ-

QVÆRITVR tertio: Quid benedictio consecrat Abbati, qui canonicè electus, & confirmatus est? Resp. Talis benedictio Abbatū à sacris canonibus instituta est, secundū proportionem & similitudinem quādam consecrationis episcopalis: Quare sicuti Episcopus post confirmationē exercere potest ea, quæ ad iurisdictionē spectant, non itē ea, quæ ordinis potestatem, c. transmissā, 15. de elect. Ita etiā Abbati electo per confirmationē cōfertur potestas iurisdictionis, non itē potestas ordinis: eā enim accipit per benedictionē, sicuti Episcopus per consecrationem, ut docet Abb. in c. quanto, n. 3. de offic. Ordinarij, Syl. ver. Abbas n. 4. Quibusdam tamen locis Episcopi nō aliter confirmant Abbates, quā quod sollemnem ipsis benedictionem impendant, quo casu benedictio loco confirmationis est. Et hoc casu intelligi debet Innoc. hic, cum ait, quod Abbas ante acceptam benedictionem administrare non debeat.

Sunt tamen magna discrimina inter consecrationem Episcopi, & benedictionem Abbatis, alteriusve Prælati. Primum: Quia consecratio Episcopi est Sacramentum, imprimēs characterem: sed benedictio Abbatis est deprecatoria manuum impositio ab Ecclesia instituta, c. quoniam, d. 69. Quamobrem consecratio Episcopi non nisi ab Episcopis fieri potest; sed benedictio Abbatis etiā à non Episcopis, videlicet Abbatibus, dummodò sacerdotes sint, conferri potest. Alterum. Episcopus post confirmationem ante acceptam consecrationem non debet se appellare Episcopum; sed Abbati post confirmationem, etiamsi benedictus non sit, nomen Abbatis absolute competere potest, sicuti Abb. notavit cit. n. 3. Tuschus Cardinal. ver. Abbas, concl. 8. n. 3. Felinus in c. eam te, 7. n. 7. de rescript. Tertium. Consecratio Episcopo simpliciter necessaria & quodammodo substantialis est, ut actus Episcopali ordini proprios exercere possit, cuiusmodi sunt confirmare, & ordines maiores conferre: Sed neque alios actus ordinis Episcopalis, qui non ita proprii sunt, quod minus simplicibus sacerdotibus à Sede Apostolica frequenter committi soleant, vi-

del. maiores ordines conferre, vasa sacra aut campanas cum chrismatis vnctione benedicere, populum solemniter benedicere; neque talia, inquam, Episcopus confirmatus, tamen si sacerdos sit, ante consecrationē exercere potest, At verò benedictio Abbatis, respectu exercitij ordinis, nō censetur substantialis, sed potius accidentalis solemnitas: Ita ut quibusdam locis, videl. in Hispania, consuetudo non sit Abbatum benedictio, atque sine ea actus ordinis suæ dignitati concessos exercere queant. Ita ex communi Rodr. tom. 1. regul. qq. q. 18. a. 2. Cardinal. Tusch. l. c. & ita aperte etiam colligitur ex c. alienationes, 37. causa 12. q. 2. Atque simili ratione in casu huius c. si Episcopus tertio requisitus, benedictionem tribuere recuset.

QVÆRITVR quarto: Quo die benedictio Abbatis fieri debeat. Abbas in c. cum sis, de consecrat. Eccles. vel altaris, arbitratutius esse, ut Abbas die dominico benedicatur, sicuti & Episcopus eo die consecrari debet. c. quod die, 75. Sed Gl. in Clement. Attendentes, de statu Monachorum, ver. benedici, Syl. ver. benedictio, n. 4. Tuschus ver. Abb. concl. 8. n. 10. Augustinus Barbosa de offic. Episc. p. 2. alleg. 27. n. 51. & alij communiter aiunt, non solum dominico, sed quolibet etiam die festo Abbatem benedici posse; sicuti & ordines minores eisdem diebus conferri possunt, c. de eo, de tempor. ordinat. Imò arbitror graue delictum non fore, si etiam die non festo Abbas benedicatur: cum de hac re nihil in iure expressum reperiat. Idque fatetur Gl. in cit. Clement. de benedictione Abbatissæ, eam quolibet die fieri posse.

QVÆRITVR quinto: Vtrum Abbas, qui semel benedictus fuit, iterum benedici debeat, si ad alterius monasterij prælaturam transferatur Respondent DD. communiter apud Azor tom. 1. lib. 12. c. 20. q. 4. & lib. 13. c. 10. q. 4. Barbosam de offic. Episc. p. 2. allegat. 22. n. 51. Iterum benedicendum non esse, sicuti neque cōiuges benedici solent, si semel benedictionem nuptialem acceperunt, c. 1. & 3. de sec. nuptijs, Accedit, quod

quod benedictio Abbatis fiat ad similitudinem consecrationis Episcopalis, quæ iterari non potest. Abbatissæ autem benedictionem, ubi ea in consuetudine est, multi aiunt iterandam esse, si ad aliam prælaturam transferatur. Sed Azor cit. q. 4. rectè dicere videtur, non apparere causam, cur benedictio iterari debeat.

6 **Q**UÆRITVR sextò: Quinam actus Ordinis Episcopalis simplicibus Sacerdotibus in dignitate constitutis, videl. Romanæ Sedis Cardinalibus, Abbatibus, aut Præpositis, à Sede Apostolica committi soleant: A Sede Apostolica, inquam: Nullus enim alius Episcopus ea, quæ ordinis sunt, alteri committere potest, sed tantum ea, quæ iurisdictionis, c. aqua, de consecr. Eccles. vel altaris, & declarat Iac. Sbrozius lib. 2. de offic. Vicarij, q. 7. & seqq. Respondeo: Inter actus ordinis Episcopalis alij sunt proprii strictè, ut alij Sacerdotibus committi vel non possint, vel non soleant, nisi ex graui & speciali causa: videl. ordines sacros conferre, & baptizatos confirmare. Qua de re dixi lib. 5. tr. 3. c. 6. & tr. 9. c. 9. Alij verò sunt actus ordinis Episcopalis proprii latiore modo, quia à Sede Apostolica (non item ab inferioribus Episcopis, iuxta c. aqua, de consecr. Eccles. vel altaris) committi solent Sacerdotibus non omnibus vel communiter, sed plerumque ratione alicuius dignitatis, vel in modum priuilegij specialis: videl. vestes, etiam corporalia, pro vsu sacrificij benedicere, vasa sacra, & similia, ad quæ chrisma adhiberi debet, consecrare, primam tonsuram, & ordines minores conferre, populum solemniter benedicere.

7 **Q**UÆRITVR septimò: Cum certum sit, talia, quæ ordinis Episcopalis latiore modo propria sunt, Sacerdotibus non Episcopis per priuilegium Sedis Apostolicæ competere posse, vtrum etiam per consuetudinem immemoriam acquiri possint.

Respondeo & Dico I. Nulla consuetudine etiam immemoriam, si sola sit, & constante fama priuilegij Apostolici non subnixâ, acquiri potest, ut Sacerdotes non Episcopi, ordines, etiam minores tantum, conferant: Et

eadem videtur esse ratio primæ tonsuræ. Ita docet ex communi Azor tom. 1. lib. 5. c. 19. Constat enim ex traditione Ecclesiæ, quod Minister ordinarius ordinationis sit solus Episcopus, vti etiam docet Trident. sess. 23. can. 7. Ergo sine Apostolicæ Sedis commissione ac priuilegio, vel saltem constante & immemoriam fama eius, Sacerdotibus non Episcopis potestas ordinandi competere non potest.

Dico II. Neque eas benedictiones, seu consecrationes, quæ cum sacra chrismaris vnctione peraguntur, Sacerdotes non Episcopi per meram consuetudinem, quantumuis immemoriam, comparare possunt. Ita docet Syl. ver. benedictio, n. 3. Aluinus de potestate Episc. & Abb. c. 21. num. 12. Azor tom. 1. lib. 10. c. 28. q. 2. Quia ex Ecclesiæ traditione constat, consecrationes Ecclesiarum, altarium, vasorum, &c. Episcopalis ordinis proprias esse oportere, excepta commissione, vel priuilegio Sedis Apostolicæ: Quibus addi debet ecclesiarum violatarum reconciliatio, & virginum consecratio, vti constat ex c. quamuis, d. 68.

Corollarium. Si Abbas aliquis potestatem horum consecrandorum sibi vendicet, niti debet non mera consuetudine, sed priuilegio Apostolico, aut saltem constante fama eius; cum fieri potuerit, ut priuilegium aliquando datum amissum fuerit. Tunc autè si ponamus, priuilegium nunquam datum fuisse, quod tamen datum tempore immemoriam cum bona fide putabatur, hoc casu per diuturnam consuetudinem acquiri poterit potestas talium consecrandorum, Pontifice non reclamante, quippe cum eiusmodi rationabili titulo nixas consuetudines non reprobet, sed magis approbet, c. vlt. de consuetudine.

Dico III. Benedictiones paramentorum, & probabiliter etiam corporalium, Sacerdotes non Episcopi, si in dignitate constituti sint, aut prælaturam ecclesiæ habeant, per immemoriam consuetudinem cum bona fide præscribere possunt. Ita addit Gl. in c. Abbates, 3. de priuileg. in 6. ver. tonsuram, Syl. loc. cit. Aluinus cit. cap. 21. num. 13. Ratio est: Quia talium benedictiones in sa-

cris canonibus non reperiuntur ita appropriata Episcopis, sicuti ea, quæ Chrysmatis vñtionem habent. Nisi quod de corporali significatur in c. consulto, 45. d. 1. de consecrat. illud ab Episcopo consecrandum esse: Quod etiã hodie obseruari solet, vt eius benedictio nõ tam facily à Sede Apostolica Sacerdotibus non Episcopis concedatur, sicuti
 10 aliorũ paramentorum ecclesię. Verumtamen Prælati omnes, qui Pontificalia exercent, per diuturnam & approbatam consuetudinem corporalia, sicuti alia paramenta, benedicunt, vt notauit Sã ver. benedictio, num. 4. & videri potest declaratio Cardinal. super sefs. 23. Trident. cap. 10. Sed & Prælati Mendicantium, licet Pontificalia insignia non gerant, nec benedici soleant, tamen ex Apostolicis priuilegijs corporalia, & alia paramenta, in quibus chrysmatis vñtio non interuenit, benedicere solent, teste Rodriq. tom. 1. regul. qq. q. 19. a. 2. Ioan. de la Croix de priuil. Regul. lib. 2. c. 5. dub. 8.

Addit verò Aluinus ex Gemiliano in c. Abbates, 3. de priuileg. in 6. posse Prælatos corporalia, & alia paramenta per consuetudinem immemoriam benedicere non tantum pro sua ecclesia, sed etiam aliunde ipsis allata. Cuiusmodi consuetudinem arbitror, ob quandam necessitatem, accedente etiam Episcoporum consensu, saltem tacito, in Germaniã prouincijs introductam esse, eò quòd in diocesis amplis, impossibile sit ex omnibus ecclesijs paramenta ad Episcopum afferri, vel eius aduentum expectari, vt benedicantur. Quòd verò attinet ad consecrationem vasorum, & similium, quæ per chrysmatis vñtionem peragitur, Sedes Apostolica concessionem, seu priuilegium, si quod Prælatis non Episcopis conceditur, plerumque limitare solet ad vsum propriarum ecclesiarum, ne alioquin concessio in præiudicium Episcopalis potestatis cedat.

11 **QVÆRITVR** octauò: Quenam sint officia illa, quæ Abbas, vel similis Prælatus post benedictionem exercere potest, imò etiam ante benedictionem, si Episcopus ter requisitus conferre nolit? Respondeo, Esse eos actus ordinis, qui licet spectato communi iure sim-

plicibus Sacerdotibus non competant, tamen quibusdam in dignitate, aut prælaturã constitutis, per consuetudinem aut priuilegium Apostolicum conceduntur. Vt enim huiusmodi actus, Ordini Episcopali proprijs, alijs autem Prælatis communicati, maiore cum solemnitate peragerentur, ideo benedictio Abbatum inuenta est, vt sit veluti locò cuiusdam consecrationis, vt appellatur in c. alienationes, 37. causa 12. q. 2. Quæ causa est, cur Abbatibus, & alijs Præpositis, quibus actus eiusmodi Pontificales exercere concessum est, etiam insignia quædam Pontificalia (id est, quæ ab origine seu prima institutione Pontificum, seu Episcoporum propria sunt) à Sede Apostolica concedantur. Porrò sicuti ex verbis priuilegij, vel si id non extet, ex constante fama & traditione priuilegij Apostolici petendum est, quos actus Episcopales Prælati quilibet, seu in dignitate constituti Præpositi exercere possint, ita etiam ex singulorum priuilegio peti debet, quibus Episcopalibus insignibus vti possint. Nam aliqui Prælati mitrati non sunt, tamẽ baculum siue pedum pastorale gerunt: Contra verò aliqui mitram in capite gestant, sed baculum non gerunt, si videl. in dignitate constituti, nullam iurisdictionem exerceant, vt quidam ecclesiarum Cathedralium Præpositi. Id verò generatim dici posse videtur, argum. c. vt Apostolica, 6. de priuil. in 6. quòd cum mitra tanquam præcipuo ornamento Episcopali fermè etiam anulus, chirothecæ, sandalia, caligæ, tunicella, dalmatica, & pectorale coniuncta esse soleant. Horum & aliorum Pontificalium insigniorum mysticam interpretationẽ reperies apud Guil. Durandum in rationali, lib. 3.

Supereft, vt de quibusdam actibus Pontificalibus, à Prælatis non Episcopis exerceri solitis speciatim aliquid dicamus. Primus est, solemnitas benedictio populi. Vbi notandum, quòd benedictio super hominem vel est priuata, vel publica. Priuata fieri potest ab omnibus Clericis, imò etiam laicis, & sacris sanctimonialibus, vt dixi lib. 5. tr. 9. c. 13. n. 1. Publica benedictio à solis Sacerdotibus fieri potest. Imò generalis regula est, quam

quam tradidi cit. c. 13. n. 11. quòd Diaconus nullam publicam benedictionem exercere possit. Porrò benedictio populi publica diuiditur apud Mascardum vol. 1. de probat. concl. 169. quòd alia sit solemnis, quæ fieri solet in fine diuinorum officiorum, præmissis versiculo: *Adiuuorium nostrum in nemine Domini. &c. Sit nomen Domini benedictum*: alia benedictio populi non solemnis, sed simplex. Hæc à Sacerdotibus omnibus post missam fieri solet. At verò solemnis populi benedictio Episcoporum propria est, & Abbatibus, ac similibus Prælati non omnibus, sed quibusdam speciali priuilegio Apostolico concessa est, vt in ecclesiis pleno iure, id est, quoad temporalia, & spiritualia, interprete Gl. c. 3. §. Ecclesiis, ver. pleno iure, de priuilegiis sibi subiectis benedictionem populo largiri possint, c. Abbates, de priuilegiis in 6. vbi additur, quòd extra ecclesias suas publicè & per vias populum benedicere Abbates non debeant: quod tamen Episcopis permissum esse, ait Barbosa cit. p. 2. allegat. 27. num. 63.

1) Cæterum existimandum est, omnibus Prælati regularibus, saltem qui benedici solent, aut qui Episcopalia insignia gerunt, concessum esse, vt Professos & nouitios suos solemniter ad finem officiorum diuinorum benedicant, argum. huius c. Si tamen Episcopus officio interfit, non debet Sacerdos vel Abbas benedictionem impendere, nisi ipso annuente, seu licentiam dante, vti notat Gl. c. Ecce, d. 95.

Alter actus Pontificalis, qui Abbatibus competere potest, est collatio primæ tonsuræ, & ordinum minorum. De hoc dico I. Primam tonsuram & Lectoratum omnes Abbates seu Prælati regulares post benedictionem olim conferre potuerunt, si ab Episcopo benedictionem acceperant, c. quoniam, d. 69. c. cum contingat, de ætat. & qualitat.

Dico II. Quòd Abbates communi iure Acoiuthos, & Exorcistas ordinare potuerint, non reperitur: sed quòd ex consuetudine diuturna id fecerint, colligitur ex Concilio Tridentino, sess. 23. c. 10. & c. 1. de ordinatis ab Episcopo, qui Episcopatum renuntiauit.

Dico III. Hodierno iure, Trid. Sess. Ab-
bates ac Præpositi regulares, si Sacerdotes & benedicti sint, vel à Sede Apostolica priuilegiati, vt possint Pontificalia exercere, perinde ac si benedicti sint, primam tonsuram & quatuor ordines minores regularibus subditis suis conferre possunt: alijs autem nequam. Idque ampliatur contra Clement. Vt Apostolicæ, de priuilegiis in 6. tametsi exempti sint ab Episcopo, attamen existentes intra diœcesin eius. At verò si Abbates exempti proprium districtum habent, in quo quasi Episcopalem iurisdictionem exercent in subditos seculares, tum ijs minores ordines conferre non prohibentur.

Dico IV. Facultas illa ordines minores conferendi restringenda esse videtur ad eos Prælatos Regulares, qui ius mitræ & baculi deferendi habent, sicuti indicatur in declaratione Cardinali super cit. sess. 23. c. 10. & docet Zerola in praxi Episcopali, ver. Abbas. Sà ver. ordo. Aluinus de potest. Episc. & Abbat. c. 21. n. 22.

Id dubitari solet, vtrum Abbas, qui benedictus est, & Pontificalia exercet, saltem cum Episcopi consensu tonsuram & minores ordines conferre possit alijs personis, tum regularibus, tum secularibus? Respondeo: probabiliter affirmari posse, propter declarationem Cardinalium super Sess. 23. c. 10. de reformat. de qua testantur Ioan. Gallemart. ibid. Zerola ver. Abbas, Barbosa p. 2. allegat. 3. n. 13. Aluinus loco suprâ cit. Sorbo in compend. priuilegior. ver. ordines sacri: eà tamen declaratione, vt non sufficiat consensus seu licentia generalis, sed necessaria sit pro ordinationibus singulorum.

Corollarium. Hinc intelligi potest, quid respondendam sit ad casum istum. Quidam Prælati regularis, vel secularis, mitrâ alijsq; Pontificalibus insignibus vtens, hoc etiam à Sede Apostolica priuilegium habet, vt vasa sacra consecrare, & campanas cum chrismatibus vnctione benedicere possit pro vsu suæ ecclesiæ tantum; potest tamen Episcopus illi licentiam dare consecrandi calices, aut benedicendi campanas ecclesiarum, quæ ipsi Episcopo subiectæ sunt. Respondeo, Non potest

ei dare licentiam generalem: cum privilegium Papale ad eiusmodi actus episcopales exercendos Episcopus extendere non possit. Sed pro occurrente aliquo casu, vel necessitate, arbitror licentiam dari posse; quia id non videtur repugnare voluntati Pontificis, postquam Prælati illi à Sede Apostolica ad talia, saltem pro sua ecclesia, benedicenda privilegiati sunt.

Tertius actus Pontificalis ab Abbatibus seu Prælatibus benedictis exerceri solitus, est consecratio vasorum, & benedictio paramentorum altaris. De quibus suprâ satis dictum fuit.

18 Ad extremum quæret aliquis: Si Prælati alicui regulari, & successoribus eius ante annos v. g. centum, aut amplius à Sede Apostolica concessum sit privilegium, ut sacra vasa cum chrisimatis vñctione consecrare possit, præcedentes autem Prælati alicui eo privilegio nunquam vsi fuerint, vtrum iste Prælati, qui alioquin ius mitræ & baculi habet, dictum privilegium, de cuius reuocatione nihil vnquam auditum fuit, exercere possit; an verò per non usum, amissum censei debeat? Respondeo, cum Rodriq. tom. 1. regul. quæst. 18. art. 1. Felino c. cum omnes, num. 15. de Constit. Quòd Prælati per merum non usum privilegij illud perdere non possit, ideòque integrum sit successoribus privilegij usum temporis diuturnitate intermissum reuocare. Vel enim privilegium amissum est per præscriptionem, vel per tacitam reuocationem. Primum dici non potest: Quia in actibus merè voluntarijs, ac nemini onerosis non procedit præscriptio; ut si habeas privilegium legendi libros hæreticos, & eo nunquam utaris, non propterea amittis: quia nemo cogitur privilegio, aut beneficio uti, sicuti dixi lib. 1. tract. 4. c. 23. num. 22. Neque alterum dici potest: quia Prælati non potest renuntiare iuribus ac privilegijs, quæ data sunt dignitati suæ: cum talis renuntiatio sit species alienationis, quæ requirit causam iustam, & Capituli consensum, &c. Si igitur Prælati per expressam renuntiationem tale privilegium per-

dere non potest, multò minùs per tacitam, & præsumptam. Verum tamen est, ex diuturno non vsu privilegij præsumptionem oriri, privilegium datum non esse, vel reuocatum: ut proinde hoc casu necesse sit illud exhibere. Quamobrem etiam Summus Pontifex consuetudinem habet, ea tantùm privilegia v. g. Regularium confirmandi, aut alijs per communicationem conferendi, quæ in vsu sunt.

CAPITVLVM II.

Sicut.

PARAPHRASIS.

Perlatum est ad Clementem III. quòd alicuius diocesis Monachi, & Canonici regulares, reditus quarundam Parochiarum, in quibus ius præsentandi, seu ius patronatus habebant, vsibus Monasteriorum suorum applicarent: neque velint, ut si dictas ecclesias vacare contingat, personæ ad eorum præsentationem instituantur ab Episcopo, sed ipsi, occasione concessionis ipsis factæ à quibusdam antecessoribus Episcopis, arbitrato suo Vicarios instituunt, & destituunt; eosque pensionibus ita onerant, ut paupertate pressi nec Ecclesiæ decenter deferuire, neque Episcopo subsidia debita præstare, neque erga peregrinos hospitalitatem exercere queant. Ad hæc respondet Pontifex; Non esse permittendum, ut antiquus & debitus Ecclesiæ status aliquorum vecordiâ subuertatur; ideòque tales excessus ab Episcopo (si dictæ Ecclesiæ à iurisdictione eius exemptæ non sint) emendandos esse: Insuper si Monachi, aut Canonici regulares intra tempus à Concilio Lateranensi sub Alexandro III. definitum, videlicet intra sex menses à die vacationis numerandos (cap. 2. de concess. præb.) personas idoneas ad ecclesias vacantes Episcopo non præsentauerint, ipsæmet iure deuoluto institue-